

Taula per a la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà

Informe social 2014

Núm. 4

Any 2014

**ASSOCIACIÓ DE MALALTS
D'ALZHEIMER I FAMÍLIA**

FAPAC { **FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS
DE MARES I PARES D'ALUMNES
DE CATALUNYA**

**Fundació Tutelar
de l'Empordà**

Taula per a la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà

Informe social 2014

Índex

	Pàg.
PRESENTACIÓ	3
APUNTS METODOLÒGICS	4
L'INFORME EN UN MINUT	5
RESUM D'INDICADORS SOCIOECONÒMICS	6
LES PERSONES ATESES A LA COMARCA	8
EL SECTOR SOCIAL EN XIFRES	11
ÀMBIT ECONÒMIC	12
ÀMBIT RESIDENCIAL	13
ÀMBIT FORMATIU	14
ÀMBIT LABORAL	15
ÀMBIT SOCIO-SANITARI	16
ÀMBITS RELACIONAL I POLÍTIC-CIUTADÀ	17

PRESENTACIÓ

La Taula per la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà es va començar a reunir l'any 2010 i es va constituir formalment l'11 de desembre de l'any 2012 com a Consell Supramunicipal de Serveis Socials, òrgan col·legiat de participació comunitària amb funcions d'assessorament, consulta, proposta i participació en matèria de serveis socials en l'àmbit territorial de la comarca.

Formen part de la Taula una vintena d'entitats que treballen en diferents àmbits de la inclusió social a la comarca:

- > Associació d'ajuda als Malalts d'Alzheimer (AMA)
- > Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA)
- > Associació Comunitària Anti-Sida (ACAS Alt Empordà)
- > Associació de Famílies Acollidores
- > Associació ONA. Associació de familiars i tutors de discapacitats intel·lectuals de l'Alt Empordà
- > Associació de Serveis Intergrals de futur (ASIF)
- > Associació Tramuntanets
- > Càritas de l'Alt Empordà
- > Corfi
- > Consell Consultiu de la Gent Gran de l'Alt Empordà
- > Creu Roja Figueres
- > FAPAC Girona
- > Fundació privada Sant Vicenç de Paül (KSAMEU)
- > Fundació privada Altem
- > Fundació per a la Promoció dels Oficis
- > Fundació Roses Contra el Càncer
- > Fundació Salut Empordà
- > Fundació SER.GI
- > Fundació Tutelar de l'Empordà
- > Grup IRIS
- > ONG Tallers
- > Xarxa de Convivència de Roses

Un dels objectius que inicialment es va fixar la Taula era el d'afavorir un major coneixement de la realitat social de la comarca, tot compartint informacions i visions entre les entitats i amb l'administració. Per aquest motiu, la Taula va acordar elaborar periòdicament una sèrie d'informes socials, que recollissin indicadors de context sobre la realitat social de la comarca i indicadors d'activitat, tant d'entitats com de l'administració comarcal, per copsar la realitat social i la seva evolució.

Aquest quart Informe Social de l'Alt Empordà, elaborat per la Taula amb a partir de la informació facilitada pel Consell Comarcal i per 9 entitats socials. A totes elles, volem agrair el seu esforç que ens permet conèixer millor la realitat social i planificar més eficientment els serveis i recursos per a la inclusió social a la nostra comarca.

METODOLOGIA

Aquest informe ofereix una fotografia de la realitat social de la comarca l'any 2014, a partir de la posada en comú de les dades recollides per 9 entitats¹ de la Taula per a la Inclusió i la Cohesió Social de l'Alt Empordà i el Consell Comarcal. No totes les entitats que participen habitualment a la Taula han facilitat dades, fet que dificulta tenir una visió més ajustada a la realitat.

El procés de treball conjunt amb les entitats ha posat de manifest la necessitat de posar en marxa un camí cap a l'harmonització d'indicadors. En aquest sentit, cal ressaltar l'existència de diferents mètodes de comptabilització de l'activitat de les entitats i de la pròpia administració i la dificultat, en alguns casos, d'accedir a les dades de l'any 2014. Tanmateix, s'ha de tenir en compte que **per primer cop totes les entitats que han cedit les dades per a l'elaboració de l'informe, han facilitat dades de persones ateses (per edat, gènere i territori), fet que ha permès dimensionar millor la població atesa** per part del sector social de la comarca i el Consell Comarcal.

Pel que fa a les dades dels diferents serveis de l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal que consten en aquest informe, s'ha de precisar que aquestes fan referència a l'activitat en tots els municipis de la comarca, exceptuant el municipi de Figueres que disposa de serveis propis en aquest àmbit.

En el futur serà necessari introduir millores metodològiques en el procés de registre i recollida de dades que permeti comptabilitzar millor les persones ateses, per tal d'eliminar possibles duplicacions de persones usuàries que puguin haver passat per serveis gestionats per entitats i alhora ser usuaris del serveis socials bàsics.

L'Informe Social té l'estructura següent: en primer lloc, presenta els principals resultats de l'informe en un format breu, en segon lloc, ofereix un resum dels principals indicadors socioeconòmics a l'Alt Empordà per a l'any 2014. En tercer lloc, facilita les dades generals d'activitat i recursos humans de les entitats que formen part de la Taula i el Consell Comarcal que estan destinats a promoure la inclusió social a la comarca. A continuació es desenvolupa la part central de l'informe, en què es presenten les dades proporcionades pels indicadors de context i les aportades per les entitats i el Consell Comarcal per a cadascun dels àmbits d'inclusió social.

¹Les entitats que han aportat dades per a l'informe social 2014 han estat: Associació de malalts d'Alzheimer i Família (AMA), Càritas de l'Alt Empordà, Creu Roja Figueres, Federació d'associacions de mares i pares de Catalunya (FAPAC), Fundació privada Sant Vicenç de Paül (Ksameu), Fundació Roses contra el càncer, Fundació SER.GI, Fundació Tutelar de l'Empordà i ONG Tallers.

L'INFORME EN UN MINUT

- ✓ L'any 2014 s'han comptabilitzat 21.044 persones ateses en situació de risc a la comarca, sumant l'activitat de les 9 entitats de la Taula que han facilitat les seves dades i del Consell Comarcal. Cal tenir en compte que entre aquestes persones també s'hi comptabilitzen les 7.847 persones² beneficiaries del CDA ateses per les Càritas de l'Alt Empordà, que alhora també han estat comptabilitzades com a persones ateses pels Serveis socials bàsics.
- ✓ Per sexe s'observa que entre les persones ateses hi ha una presència més significativa de dones (55%) que d'homes (45%), dada que no ha variat significativament respecte l'any passat.
- ✓ En canvi, entre el personal que treballa per a la inclusió social a la comarca, les dones són clarament majoritàries, essent més del 85% entre el personal d'entitats i administració i el 70% entre el voluntariat.
- ✓ Respecte a les problemàtiques detectades entre la població més vulnerable, cal destacar l'augment de les problemàtiques de caràcter econòmic, en concret per fer front a les diferents despeses familiars i als deutes contrets. Les problemàtiques laborals, de salut i les mancances socials també tenen un pes significatiu entre les persones ateses. Totes tres problemàtiques estan directament relacionades amb els efectes de la crisi econòmica.
- ✓ L'atur registrat a la comarca afecta especialment al col·lectiu de població jove (16-29 anys) que representa un 15,1% del total d'aturats. Les persones entre 45 i 60 anys són un 37,8% del conjunt d'aturats. L'any 2014 es varen generar 37.217 nous contractes a l'Alt Empordà, dada que es situa al nivell de la de l'any 2008, però que encara queda lluny de la xifra dels anys previs a l'esclat de la crisi econòmica.
- ✓ La crisi no només té un impacte en termes d'atur, sinó que també està empitjorant les condicions de treball de la població de la comarca en molts sectors, fent créixer la subocupació, incrementant la precarietat laboral i reforçant les desigualtats de gènere.
- ✓ La manca d'ingressos econòmics i la dificultat de disposar d'un habitatge digne afecten la salut i la xarxa de relació social de les persones en situació més vulnerable.
- ✓ Les zones més envellides de la comarca es troben als municipis de la vessant sud de l'Albera i les Salines, que majoritàriament presenten taxes d'envelliment superiors al 20%.
- ✓ Les dificultats d'organització de la cura familiar i la poca disponibilitat de temps lliure per dedicar a les xarxes d'amistat, veïnals i socials, són qüestions importants en l'àmbit relacional i més evidents en les famílies monoparentals i monomarentals.
- ✓ En els darrers anys, també com a conseqüència de la crisi i l'increment de l'atur, augmenten les dificultats de les persones d'origen estranger que fa anys que resideixen a Catalunya i tenen residència legal però no permanent.
- ✓ Les entitats de la Taula atenen persones en els set àmbits d'inclusió social: econòmic, laboral, formatiu, el socio sanitari, el residencial el relacional, i el polític-ciudadà. Cal destacar com 3 d'aquestes entitats atenen persones en tots els àmbits, 1 en quatre àmbits, 2 en tres àmbits i només 2 en un únic àmbit.

² Els CDA de Càritas de Roses i Figueres han atès l'any 2014 2.546 nuclis familiars que representen un total de 7.847 persones beneficiaries del recurs.

RESUM D'INDICADORS SOCIOECONÒMICS. ANY 2014 (1)

Indicadors sociodemogràfics Alt Empordà	(%)
Població empadronada a l'Alt Empordà	140.214
<i>Homes</i>	70.636 (50,2%)
<i>Dones</i>	69.851 (49,8%)
< 15 anys	23.028 (16%)
15-64 anys	92.743 (66%)
65-84 anys	20.704 (15%)
> 85 anys	3.685 (5%)
<i>Taxa de població estrangera</i>	26,6%
Índex d'envelliment (> 65 anys)	17,4%
<i>Homes</i>	15,74%
<i>Dones</i>	19,05%
Índex de sobreenvelliment (> 85 anys)	2,6%
<i>Homes</i>	1,80%
<i>Dones</i>	3,46%
Taxa de dependència	51,2%
Taxa de població jove (16-29 anys)	15,7%
<i>Homes</i>	15,8%
<i>Dones</i>	15,6%
Taxa bruta de natalitat (1)	10,1
Taxa bruta de mortalitat (1)	7,6
Renda familiar per capita (2)	16,9

(1) Dades corresponents a l'any 2013. Tant per 1000

(2) Dades corresponents a l'any 2010. Milers d'euros

Font: IDESCAT

Indicadors laborals Alt Empordà	(%)
Taxa d'atur registral	18,5%
Atur registrat	10.285
<i>Homes</i>	5.318 (52%)
<i>Dones</i>	4.967 (48%)
<i>Joves (16-29 anys)</i>	1.551 (15,1%)
16-19 anys	160 (1,7%)
20-24 anys	534 (5,2%)
25-29 anys	861 (8,4%)
30-34 anys	1.240 (12,1%)
35-39 anys	1.457 (13,7%)
40-44 anys	1.375 (13,4%)
45-49 anys	1.358 (13,2%)
50-54 anys	1.296 (12,7%)
55-59 anys	1.217 (11,9%)
> 60 anys	787 (7,7%)
Atur de llarga durada	37,5%
Contractació registrada	37.217
<i>Homes</i>	19.212 (51,6%)
<i>Dones</i>	18.005 (48,4%)
Afiliació a la seguretat social (1)	49.716

(1) Dades corresponents al mes de desembre de 2014

Font: IDESCAT, Xifra i Observatori d'Empresa i Ocupació

RESUM D'INDICADORS SOCIOECONÒMICS. ANY 2014 (2)

Indicadors exclusió social Alt Empordà	(%)
Taxa de risc de pobresa (1)	19,8%
<i>Homes</i>	20,7%
<i>Dones</i>	18,8%
< 16 anys	27,3%
16-64 anys	19,8%
> 65 anys	12,4%
Població atesa pels serveis socials a la comarca	9.805
<i>Homes</i>	4.025 (41%)
<i>Dones</i>	5.780 (59%)
Taxa de població atesa pels serveis socials a la comarca	10,35% (2)
Persones beneficiàries de la Renda Mínima d'Inserció	1.946
Persones beneficiàries d'ajuts d'urgència social	3.804
<i>Homes</i>	1.756 (46,2%)
<i>Dones</i>	2.048 (53,8%)
Taxa de persones beneficiàries d'ajuts d'urgència social (2)	4,01%

(1) Dades corresponents a l'any 2013 per al conjunt de Catalunya.

(2) Taxes calculades a partir del total de la població de la comarca exceptuant la resident a Figueres, que compta amb serveis socials propis.

Font: IDESCAT i Memòria de l'Àrea de Benestar social del CCAE 2014.

Indicadors exclusió social Alt Empordà	(%)
Problemàtiques ateses pels serveis socials Alt Empordà	
<i>Habitatge</i>	6,5%
<i>Econòmiques</i>	30,6%
<i>Laborals</i>	17,8%
<i>Salut</i>	15,1%
<i>Discapacitats</i>	5,1%
<i>Aprenentatge</i>	4,1%
<i>Maltractaments</i>	4,5%
<i>Mancances socials</i>	15,2%
<i>Altres</i>	1,1%

LES PERSONES ATESES A LA COMARCA (1)

DESTAQUEM

11.239 persones ateses per les entitats l'any 2014

- ✓ L'any 2014 les entitats de la Taula Inclusió varen atendre un total de 11.239 persones a la comarca. La distribució per sexes ens indica que un 52% eren dones i el 48% homes.
- ✓ Un 68% de la població atesa per les entitats tenia entre 15 i 65 anys, un 26% era menor de 15 anys i el 6% restant era major de 65 anys.
- ✓ Metodològicament s'ha de tenir en compte que l'entitat que entre les persones ateses per les Càritas de l'Alt Empordà també s'hi han comptabilitzat 7.847 persones ateses en el Centre de Distribució d'Aliments (CDA). Aquestes persones també estan comptabilitzades com persones ateses pels Serveis socials bàsics d'atenció primària.

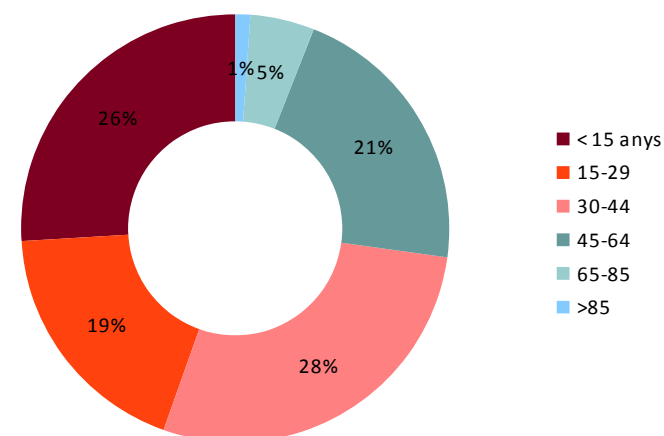
Taula 1: Persones ateses per les entitats per sexe

Entitat	Persones ateses	% homes atesos	% dones ateses
Càritas de l'Alt Empordà	9.325	49,8%	50,2%
Creu Roja Figueres	1.023	31,9%	68,1%
ONG Tallers	314	44,3%	55,7%
Fundació SER.GI	190	45,3%	54,7%
Ksameu	155	52,3%	47,7%
Fundació Roses Contra el Càncer	142	51,4%	48,6%
Fundació Tutelar	64	54,3%	45,7%
AMA	26	30,8%	69,2%

Total	11.239	48,1%	51,9%
-------	--------	-------	-------

Font: Entitats de la Taula Inclusió (2014)

Gràfic 1: Percentatge atesa per les entitats per grups d'edat

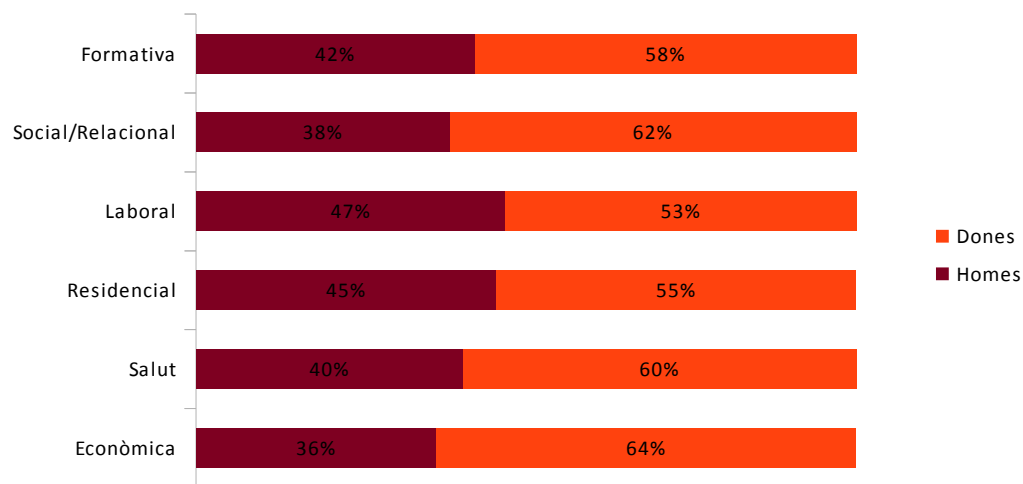
LES PERSONES ATESES A LA COMARCA (2)

DESTAQUEM

Les entitats socials de l'Alt Empordà atenen persones en 64 municipis de la comarca

- ✓ La majoria de persones beneficiàries dels serveis i recursos prestats per les entitats tenien problemàtiques de caràcter econòmic (38%), de salut (17%), residencials (16%) o laborals (12%).
- ✓ S'observa una presència més significativa de dones entre les persones ateses amb problemàtiques formatives, econòmiques, residencials, de salut i socials/relacionals.
- ✓ La distribució de la població atesa per municipis mostra que un 60% de les persones ateses resideixen a Figueras, un 15% a Roses, un 5% a Castelló d'Empúries, un 2,4% a Sant Pere Pescador, un 2,3% a Vilafant, un 2% a L'Escala i un 1,3% a Sant Miquel de Fluvià. El 12% restant es distribueix entre la resta de municipis de la comarca

Gràfic 2: Persones ateses per les entitats per àmbits d'inclusió social i sexe (%)

Font: Entitats de la Taula Inclusió (2014)

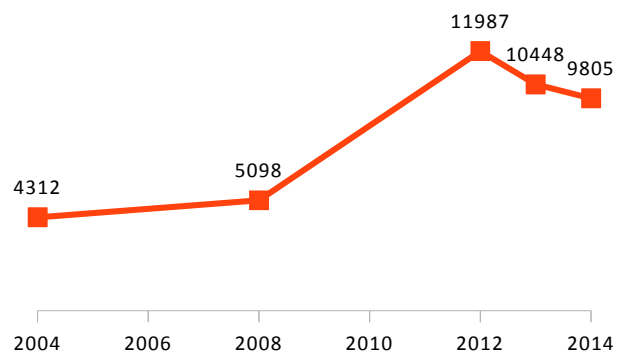
LES PERSONES ATESES A LA COMARCA (3)

DESTAQUEM

9.805 persones ateses per l'àrea de Benestar Social del Consell Comarcal l'any 2014

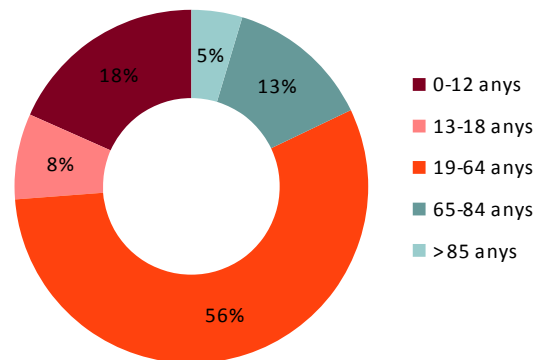
- ✓ L'Àrea de Benestar Social del CCAE va atendre l'any 2014 un total de 9.805 persones, de les quals un 59% eren dones i el 41% restant homes. Si bé el creixement de persones ateses va ser molt accentuat en el període 2008-2010, des de l'any 2011 s'observa un decreixement progressiu de les persones ateses que també s'ha registrat l'any 2014. Aquest fet s'ha degut principalment a l'estancament de noves atencions després del creixement experimentat entre els anys 2008 i 2011. A nivell qualitatiu s'ha observat una evolució dels casos cap a situacions en que les condicions de vida de les persones ateses són més extremes i cronificades. Per altra costat, la reducció progressiva de sol·licituds i les baixes dels recursos associats de la Llei de Dependència des de 2008 també és un dels motius que pot explicar la davallada del nombre de persones ateses registrada en els darrers anys.
- ✓ L'Àrea Bàsica de Serveis Socials del Consell Comarcal va atendre el 10,2% de la població de 67 municipis (94.770 habitants) que hi ha a la comarca, sense comptar el municipi de Figueres que compta amb serveis propis. L'any 2004 aquesta xifra era del 5,7%.
- ✓ Un 56% de la població atesa tenia entre 19 i 64 anys, mentre que la població major de 65 anys atesa representava el 18% del total.
- ✓ Pel que fa a la nacionalitat de la població atesa, cal indicar que la proporció de persones de nacionalitat espanyola i d'origen estranger és molt similar a la distribució demogràfica de la comarca.

Gràfic 3: Evolució de la població atesa

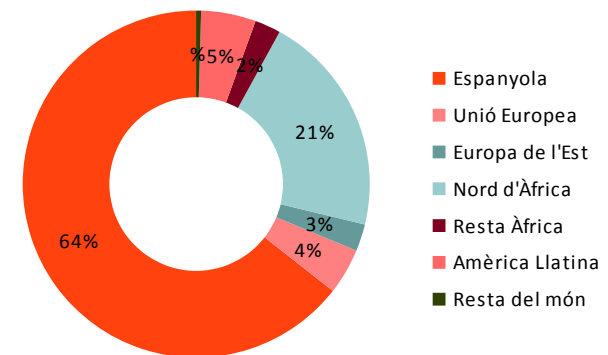

Font: Memòria de l'Àrea de Benestar del CCAE 2014

Gràfic 4: Població atesa per grup d'edat

Gràfic 5: Població atesa per nacionalitat

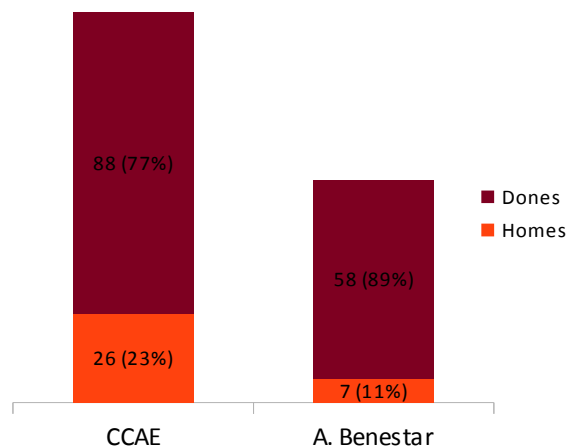
EL SECTOR SOCIAL EN XIFRES

DESTAQUEM

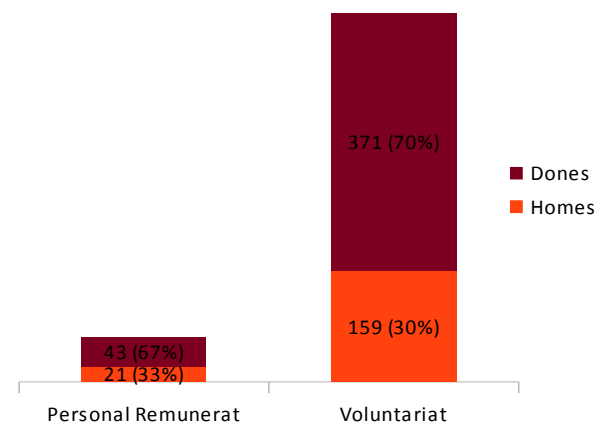
594 persones estan implicades en projectes per a la inclusió social a la comarca

- ✓ Una vintena d'entitats de diferents àmbits de la comarca formen part de la Taula per a la Inclusió i la Cohesió Social a l'Alt Empordà. A partir de les dades facilitades per 9 entitats, es constata que aquest és un sector professional altament feminitzat, en que un 67% de les 64 persones contractades són dones.
- ✓ Pel que fa al voluntariat, l'any 2014 de les 530 persones voluntàries un 70% eren dones, mentre que el 30% restant eren homes.
- ✓ La plantilla del Consell Comarcal de l'Alt Empordà també està altament feminitzada, essent les dones el 77% del total, mentre que en l'Àrea de Benestar les dones representen el 89% del total del personal.

Gràfic 6: Personal del Consell Comarcal i de l'Àrea de Benestar social (2014) (1)

Gràfic 7: Personal remunerat i voluntaris de les entitats per sexe (2014)

Font: Àrea de Recursos Humans del CCAE i entitats de la Taula per a la Inclusió social (2014).

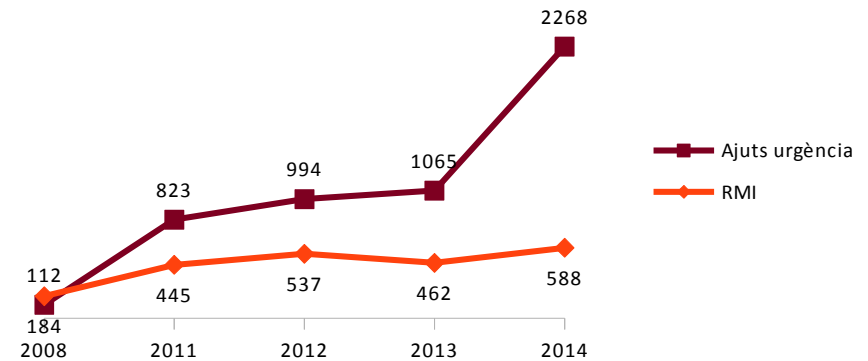
1) Entre els/les professionals de l'Àrea de Benestar també s'han comptabilitzat els treballadors de serveis socials dels municipis de Roses i L'Escala

ÀMBIT ECONÒMIC

Destaquem

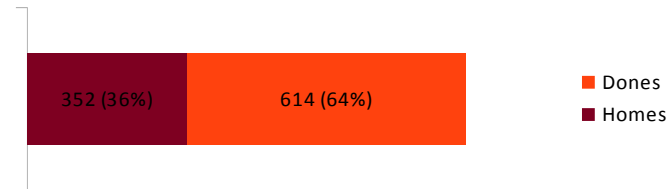
- ✓ Les dificultats econòmiques de les famílies provocades per la manca de treball, la precarietat laboral, les pensions reduïdes, els desnonaments i les dificultats d'accés a ajudes socials continuen sent les principals dificultats per a les famílies amb problemàtiques econòmiques.
- ✓ Aquesta realitat es veu intensificada pels dèficits en la gestió econòmica de les famílies, que provoquen problemes en la manutenció i la cobertura de necessitats bàsiques.
- ✓ En el període 2008-2014 s'ha produït un creixement significatiu del nombre d'ajuts d'urgència i persones beneficiàries concedits pel Consell Comarcal. L'any 2014 el nombre de beneficiaris ha crescut un 55% en relació a l'any anterior com a conseqüència l'increment del pressupost destinat al programa a través de la convocatòria "Salut i Crisi" de DipSalut (Diputació de Girona).
- ✓ El 4% de persones de l'Alt Empordà han rebut l'any 2014 una prestació econòmica d'urgència social. L'ajut mitjà per persona per beneficiari ha estat de 74€.
- ✓ El pressupost destinat a ajuts d'urgència l'any 2014 s'ha destinat principalment a despeses derivades del pagament de l'habitatge i els subministraments de la llar (54% del pressupost), a l'accés a productes de primera necessitat (24%), i en menor mesura a despeses en l'àmbit de la salut (4%), transport (3%) i altres (1%). Gairebé un 12% del pressupost es destinen a cobrir necessitats bàsiques de menors en risc d'exclusió.
- ✓ Hi ha 5 entitats que han atès persones amb problemàtiques econòmiques l'any 2014 (805 persones): Creu Roja de Figueres i la Fundació Roses Contra el Càncer, Fundació Tutelar, Ksameu i ONG Tallers.

INDICADOR DE CONTEXT. Evolució de les ajudes d'urgència social i dels expedients RMI tramitats pels serveis socials bàsics a l'Alt Empordà

Font: Memòria de l'Àrea de Benestar 2014

5 ENTITATS de la Taula Inclusió varen atendre persones amb necessitats econòmiques i bàsiques l'any 2014

Font: Entitats de la Taula Inclusió (2014)

PROBLEMÀTIQUES detectades pel Consell Comarcal (2013)

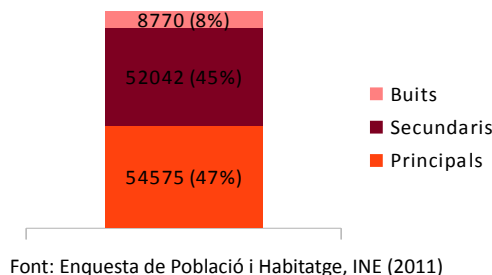
- ✓ Entre les problemàtiques detectades en les persones usuàries de serveis socials bàsics, les de caràcter econòmic han representat un 30,6% del total, dada que ha crescut lleugerament respecte l'any anterior.

ÀMBIT RESIDENCIAL

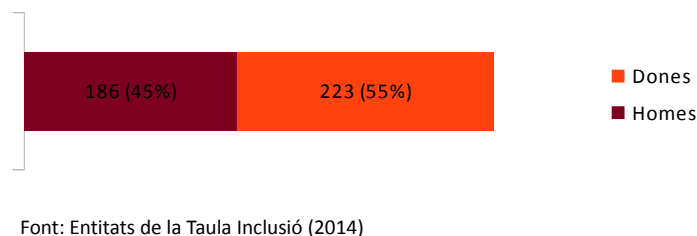
Destaquem

- ✓ Segons dades de l'any 2011 dels 115.387 habitatges que hi havia a la comarca, el 53% no estava destinat a l'ús principal, fet que indica la importància del sector turístic i de la presència de segona residència en l'estructura econòmica, i del previsible impacte d'aquest fet sobre el mercat de l'habitatge altempordanès.
- ✓ Segons dades de l'Enquesta de Població i Habitatge feta per l'INE l'any 2011, a l'Alt Empordà hi havia 8.770 habitatges buits.
- ✓ Els Serveis bàsics d'atenció social primària han detectat l'any 2014 que en les famílies persisteixen dificultats específiques per accedir a un habitatge, fer front als pagaments mensuals de l'habitatge de compra o de lloguer o fer front a les despeses derivades del manteniment de l'habitatge.
- ✓ Als municipis d'interior, hi ha habitatges aïllats del nucli urbà, que comporten situacions d'aïllament físic a les quals s'hi afegeixen barreres arquitectòniques i dificultats de mobilitat. Als municipis de la costa, hi ha habitatges que no compleixen les condicions mínimes d'habitabilitat i habitatges en molt bones condicions, però amb elevats preus, en el mercat de lloguer d'estiu.
- ✓ L'Oficina local d'habitatge del Consell Comarcal ha gestionat l'any 2014 la renovació de 344 prestacions per al pagament del lloguer, que representa un pressupost de 644.762,04€
- ✓ L'any 2014 el servei gratuït d'informació i assessorament adreçat a les famílies amb dificultats per atendre el pagament dels préstecs o crèdits hipotecaris, OFIDEUTE, va atendre 51 casos.
- ✓ Durant l'any 2014 cinc entitats de la Taula han atès persones amb problemàtiques residencials, AMA, Creu Roja, Fundació SER.GI, Fundació Tutelar i ONG Tallers

INDICADOR DE CONTEXT. Habitatges a l'Alt Empordà segons tipus

4 ENTITATS de la Taula Inclusió varen atendre persones amb problemàtiques en l'àmbit residencial l'any 2014

PROBLEMÀTIQUES detectades pel Consell Comarcal (2014)

- ✓ Un 6,5% de les problemàtiques detectades pels serveis socials d'atenció primària eren en l'àmbit residencial, dada estable respecte l'any anterior.
- ✓ El Servei d'Habitatge Social, que compta amb 3 habitatges, va atendre 24 usuaris, que s'hi van estar una mitjana de 152 dies.
- ✓ El Servei d'Intermediació hipotecària en habitatges en situació de risc ha atès 53 casos (29 hipoteques i 24 lloguers).

ÀMBIT FORMATIU

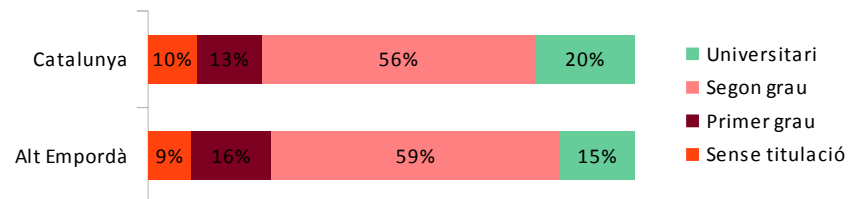
Destaquem

- ✓ Durant el període 2003-2013 s'ha produït un increment de la població escolaritzada a la comarca, que ha passat de 16.833 alumnes el curs 2003-04 als 22.507 del curs 2012-13, motivat per l'augment de la població en edat escolar a totes les etapes formatives³.
- ✓ Segons dades del Cens de població de l'any 2011 la població altempordanesa enregistra un percentatge superior de persones amb estudis de primer i de segon grau, i per contra compta amb menys població amb estudis universitaris, en relació al conjunt de Catalunya.
- ✓ La taxa d'abandonament prematur dels estudis a Catalunya l'any 2014 va ser del 22,2%⁴. Segons dades de l'Idescat les taxes d'escolarització específiques a l'Alt Empordà són significativament més baixes que per al conjunt de Catalunya. L'any 2014 la taxa d'escolarització als 16 anys era del 81% a la comarca mentre que a la resta del país es situava al 89%. L'escolarització als 17 anys se situava al 73% a l'Alt Empordà i al 82% a Catalunya.
- ✓ A l'Alt Empordà hi ha 130 centres d'ensenyament, el 92% dels quals de titularitat pública. En un 55% dels casos aquests tenen una AMPA federada a la FAPAC.
- ✓ Cinc entitats de la Taula van treballar durant l'any 2014 amb població amb problemàtiques en l'àmbit formatiu: Creu Roja de Figueres, Fundació Roses Contra el Càncer, Fundació Tutelar, Ksameu, Càritas i ONG Tallers.

³ Departament d'Ensenyament 2013. Estadística de l'Ensenyament

⁴ Taxa Abandonament Prematur dels Estudis: persones entre 18 i 24 anys que han assolit com a màxim l'ESO i no continuen estudis posteriors.

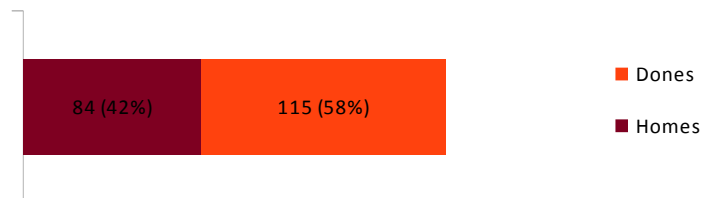
INDICADOR DE CONTEXT. Població > 16 anys segons nivell d'instrucció a l'Alt Empordà i Catalunya (%)

Font: Cens de població. Idescat (2011)

4 ENTITATS de la Taula Inclusió varen atendre persones amb problemàtiques en l'àmbit formatiu l'any 2014

Font:

Entitats de la Taula Inclusió 2014)

PROBLEMÀTIQUES detectades pel Consell Comarcal (2014)

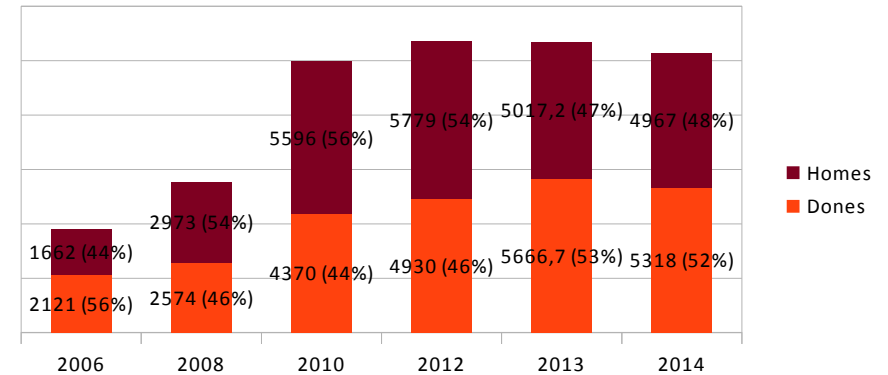
- ✓ Un 4% de les problemàtiques detectades pels serveis socials d'atenció primària van ser en l'àmbit de l'aprenentatge, dada estable respecte l'any anterior.
- ✓ El Consell Comarcal va dur a terme projectes Preventius diürns en 3 municipis per tal d'afavorir la inclusió socioeducativa d'infants de 6 a 12 anys. Hi varen participar 64 infants.

ÀMBIT LABORAL

Destaquem

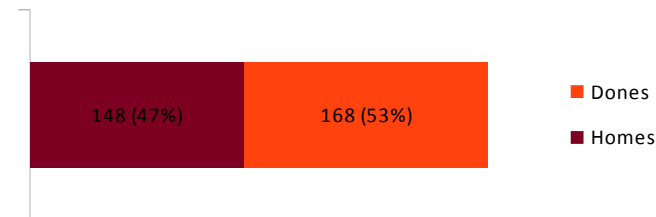
- ✓ La crisi no només té un impacte en termes d'atur, tal i com mostra l'indicador de context, sinó que provoca un empitjorament de les condicions de treball, fent créixer la subocupació i incrementant la precarietat laboral, fet que també reforça les desigualtats de gènere en el mercat de treball.
- ✓ La taxa d'atur registral del mes de desembre de 2014 es situava en el 18,5% a l'Alt Empordà. Entre els aturats s'ha de destacar que gairebé un 15,8% eren joves.
- ✓ L'evolució de les dades de contractació registrades a la comarca també mostren com aquesta ha augmentat un 10% respecte l'any anterior. Les 37.217 noves contractacions de registrades l'any 2014, es situen als nivells de les de l'any 2008, però encara queden lluny de les d'anys previs a l'esclat de la crisi econòmica.
- ✓ Les condicions laborals més precàries repercuteixen en l'obtenció d'ingressos i tenen incidència directa en el ingressos futurs (prestacions d'atur i jubilació). A més, dificulten la conciliació per a dones soles o parelles biactives.
- ✓ La majoria dels llocs de treball requereixen poc nivell formatiu, per tant, la inserció laboral dels i les joves és molt precària i l'abandonament del sistema educatiu és prematur. Les dones amb major grau de formació, estan subocupades o cerquen ocupació fora de la comarca.
- ✓ Fundació Roses Contra el Càncer, Creu Roja, Fundació Tutelar i ONG Tallers atenen persones problemàtiques en aquest àmbit.

INDICADOR DE CONTEXT. Evolució de l'atur registrat a l'Alt Empordà

Font: XIFRA (2014)

4 ENTITATS de la Taula Inclusió varen atendre persones amb problemàtiques en l'àmbit laboral l'any 2014

Font: Entitats de la Taula Inclusió (2014)

PROBLEMÀTIQUES detectades pel Consell Comarcal (2014)

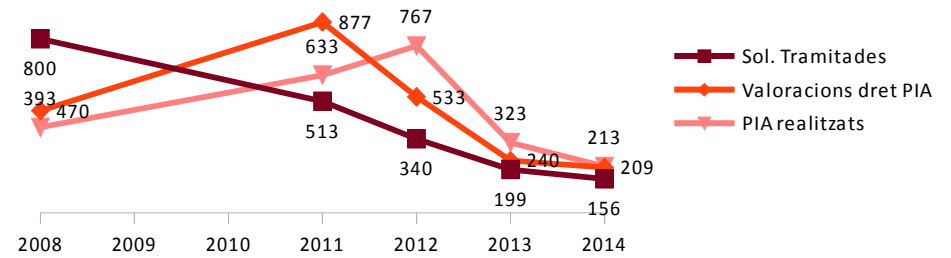
- ✓ Les problemàtiques de caràcter laboral detectades entre les persones usuàries de serveis socials bàsics d'atenció social, han representat un 17,9% del total.

ÀMBIT SOCIO-SANITARI

Destaquem

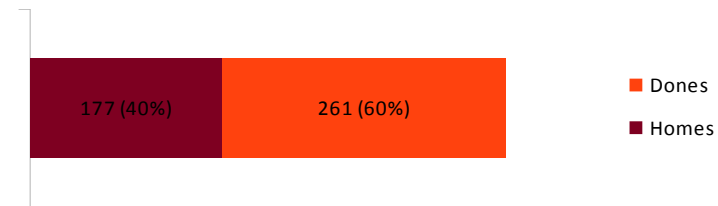
- ✓ La manca d'ingressos econòmics i la dificultat de disposar d'un habitatge digne afecten la salut i la xarxa relacional de les persones en situació vulnerable.
- ✓ A la comarca es detecta una oferta reduïda de serveis per a les persones i les famílies en l'àmbit social i sanitari (llars d'infants, ludoteques i espais per a les famílies, residències i centres de dia per a gent gran, espais de trobada per a persones cuidadores).
- ✓ Des de l'entrada en vigor de la Llei de la dependència s'observa una progressiva disminució de les sol·licituds de recursos adscrits a aquesta, atès que durant els dos primers anys de vigència de la Llei (2006-2008) es varen registrar un gran volum de noves sol·licituds.
- ✓ Pel que fa al nombre de PIA realitzats l'any 2014, per primer cop s'ha observat una davallada d'aquests, segurament causada per la també baixada de valoracions amb dret a PIA i revisions de grau de dependència.
- ✓ Del conjunt de recursos vinculats als PIA, un 69% van ser prestacions econòmiques, i només un 16% serveis. El 15% restants eren recursos combinats, que inclouen alguna prestació econòmica i algun servei. Aquesta distribució s'ha mantingut estable des de l'entrada en vigor de la Llei de la Dependència.
- ✓ Cinc entitats de la Taula treballen en aquest àmbit: AMA, Creu Roja de Figueres, Fundació Roses contra el Càncer, Fundació Tutelar i ONG Tallers.

INDICADOR DE CONTEXT. Evolució de les sol·licituds tramitades de la Llei de la Dependència a l'Alt Empordà

Font: Memòria de l'Àrea de Benestar 2014

5 ENTITATS de la Taula Inclusió varen atendre persones amb problemàtiques en l'àmbit de la salut l'any 2014

Font: Entitats de la Taula Inclusió

PROBLEMÀTIQUES detectades pel Consell Comarcal (2014)

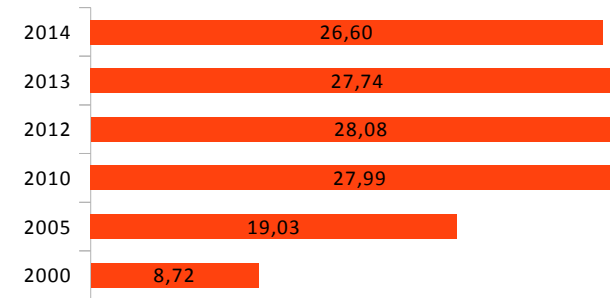
- ✓ Un 15,1% de les problemàtiques detectades pels serveis socials d'atenció primària van ser en l'àmbit de la salut, dada estable respecte l'any anterior.
- ✓ Es varen organitzar 74 tallers de memòria, en 39 municipis diferents, en els quals participaren 828 persones.
- ✓ El Servei de Teleassistència va atendre 961 llars de la comarca, un 13% més respecte l'any anterior.

ÀMBITS RELACIONAL I POLÍTIC-CIUTADÀ

Destaquem

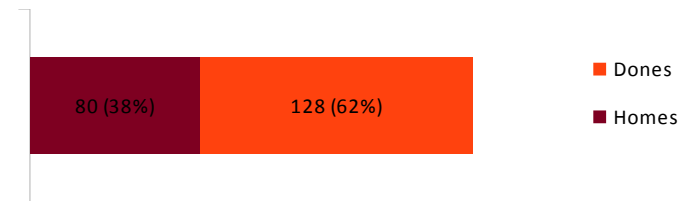
- ✓ Les dificultats d'organització de la cura familiar i la poca disponibilitat de temps lliure per dedicar a les xarxes d'amistat, veïnals i socials, són més evidents en les famílies monoparentals i monomarentals.
- ✓ En relació a les xarxes relacionals de les persones d'origen estranger, els diversos col·lectius tenen establertes xarxes informals constituïdes sobretot per dones.
- ✓ En termes relatius l'any 2014 la població d'origen estranger que residia a l'Alt Empordà representava el 26,6 % del total de la població de la comarca, xifra que gairebé doblava el percentatge de població estrangera empadronada a Catalunya (14,5%).
- ✓ La immigració amb caràcter econòmic representa un 62% del total de població nouvinguda.
- ✓ D'acord amb les dades de noves contractacions, la població estrangera continua tenint una presència significativa en el mercat de treball de la comarca. Tanmateix des de l'any 2008 la proporció de població estrangera aturada ha crescut 5 punts percentuals, fins a situar-se en el 37,5% l'any 2014. Aquesta xifra és significativament superior a la taxa de població estrangera que resideix a la comarca de l'Alt Empordà, fet que indica una major afectació d'aquesta situació entre la població d'origen immigrant.
- ✓ Cinc entitats de la Taula treballen amb població que té alguna problemàtica en aquest àmbit: Creu Roja de Figueres, Fundació Roses contra el Càncer, Fundació Tutelar, Ksameu i ONG Tallers.

INDICADOR DE CONTEXT. Evolució de la taxa de població estrangera empadronada a l'Alt Empordà (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

5 ENTITATS de la Taula Inclusió varen atendre persones amb problemàtiques en l'àmbit relacional l'any 2014

Font: Entitats de la Taula Inclusió

PROBLEMÀTIQUES detectades pel Consell Comarcal (2014)

- ✓ El Servei de consultoria i suport tècnic de l'àrea de Benestar va fer 46 assessorament a entitats.
- ✓ Un 15,2% de les atencions fetes pels serveis socials bàsics mostraven alguna situació de manca social.

Aquest informe ha estat elaborat per l'Equip Tècnic d'Inclusió Social del Consell Comarcal. Octubre de 2015